

13.3.2020

EOAK/6208/2019

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Mikko Sarja

SÄHKÖPOSTIN AUTOMAATTISEN POISSAOILOILMOITUKSEN KIELI

Kantelija pyysi tutkimaan - - - kaupunginjohtajan avustajan menettelyn asiassa, jossa oli kyse sähköpostin automaattisen poissaoloilmoituksen kielestä. Kanteluasiakirjojen mukaan poissaoloilmoituksen tiedot olivat olleet suomeksi ja englanniksi mutteivat ruotsiksi. Kantelussa viitattiin oikeusasiamiehen verkkosivuilla julkaistuu ratkaisuun dnro EOAK/4526/2017, jossa on selostettu myös oikeusasiamiehen aiempaa ratkaisukäytäntöä tästä samasta aiheesta.

Kantelun johdosta hankittiin kaupunginjohtajan avustajan selvitys ja kaupungin lausunto.

Totean asiassa seuraavan.

Kaupunginjohtajan avustaja on myöntänyt kantelussa kuvatun menettelyn pitävän paikkansa. Inhimillisen erehdyksen vuoksi sähköpostin automaattivastaus oli ollut vuosiloman aikana virheellisesti vain suomeksi ja englanniksi. Sittemmin kaupunginjohtajan avustaja on korjannut virheensä. Hän on kirjannut selvitykseensä jatkossa käyttämänsä poissaoloilmoituksen, joka on laadittu suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Kaupungin lausunnossa on todettu muun muassa, että kaupungin henkilöstön käytössä olevan digitaalisen työpöydän välityksellä henkilöstölle on annettu ohjeet kielilain 32 §:n (viranomaisen tiedottaminen) noudattamisesta. Kaupungin mukaan ohjeissa, joita kaupungin palveluksessa olevien tulee noudattaa, on mainittu, että kaksikielisen viranomaisen ilmoitukset, kuulutukset ja julkipanot sekä muut yleisölle annettavat tiedotteet tulee antaa suomen ja ruotsin kielellä. Kaupungin mukaan se on siten ohjeistanut palveluksessaan olevia kaupungin antamien ilmoitusten kaksikielisyydestä. Kaupungin mukaan on kuitenkin aina mahdollista, että yksittäiset viranhaltijat ja työntekijät eivät jostakin syystä ole noudattaneet annettuja ohjeita. Toisaalta kaupunki on kuitenkin ilmoittanut kantelun johdosta 14.2.2020 tiedottaneensa henkilöstölleen, että sähköpostin automaattiset poissaoloilmoitukset tulee laatia sekä suomen että ruotsin kielisinä, ja mainittuun tiedotukseen on liitetty myös mallitekstit suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Olen ensimmäisen kerran jo vuonna 2008 antamissani päätöksissä *dnro:t 2575/4/06 ja 63/4/07* ottanut kantaa sähköisten poissaoloilmoitusten käyttöön ja niiden kieleen. Tämän jälkeen sama asia on ollut arvioitavana kanteluasiassa dnro *2809/2/08* ja kantelussakin mainitussa asiassa dnro *EOAK/4526/2017*. Kaikki nämä ratkaisut on julkaistu oikeusasiamiehen verkkosivuilla (www.oikeusasiamies.fi).

Edellä todettuun nähden huomioni on kiinnittynyt siihen, että kaupunki on vasta nyt, vuonna 2020, ohjeistanut henkilöstöään nimenomaan nyt esillä olevasta asiasta. Kaupungin lausunnon perusteella kaupungin aiemmassa ohjeessa oli nähdäkseni lähinnä vain selostettu kielilain 32 §:n 2 momentin sisältö, josta ei sinänsä suoraan ilmene sen sovellettavuus myös sähköpostin automaattisiin poissaoloilmoituksiin. Siten pelkästään tällaisen lainkohdan siteeraamiseen perustuneen ohjeen perusteella kaupungin palveluksessa olevan henkilön on sinänsä ymmärrettävästi voinut olla vaikea mieltää kielilain tiedottamista koskevien velvoitteiden ulottuvan myös sähköpostin poissaoloilmoituksiin. En kuitenkaan voi käytettävissäni olleen aineiston ja aieman tätä aihepiiriä koskevan ratkaisukäytännön perusteella enemmälti ottaa kantaa siihen,

onko asiasta ollut - - - kaupungissa ennen nyt mainitun uuden ohjeen antamista epätietoisuutta, ja jos on ollut, missä laajuudessa.

Joka tapauksessa pidän myönteisenä sitä, että ohjeistusta on tältä osin vastaisen varalle nyt täsmennetty.

Edellä todetun perusteella katson, ettei asia edellytä enempiä toimenpiteitäni kuin että kiinnitän - - - kaupungin huomiota edellä esittämiini näkökohtiin lähettämällä sille jäljennöksen tästä päätöksestäni.